

SLOVENSKÁ ŠTATISTIKA a DEMOGRAFIA

SLOVAK STATISTICS
and DEMOGRAPHY

1/2017

ročník/volume 27

Recenzovaný vedecký časopis so zameraním na prezentáciu moderných štatistických a demografických metód a postupov.

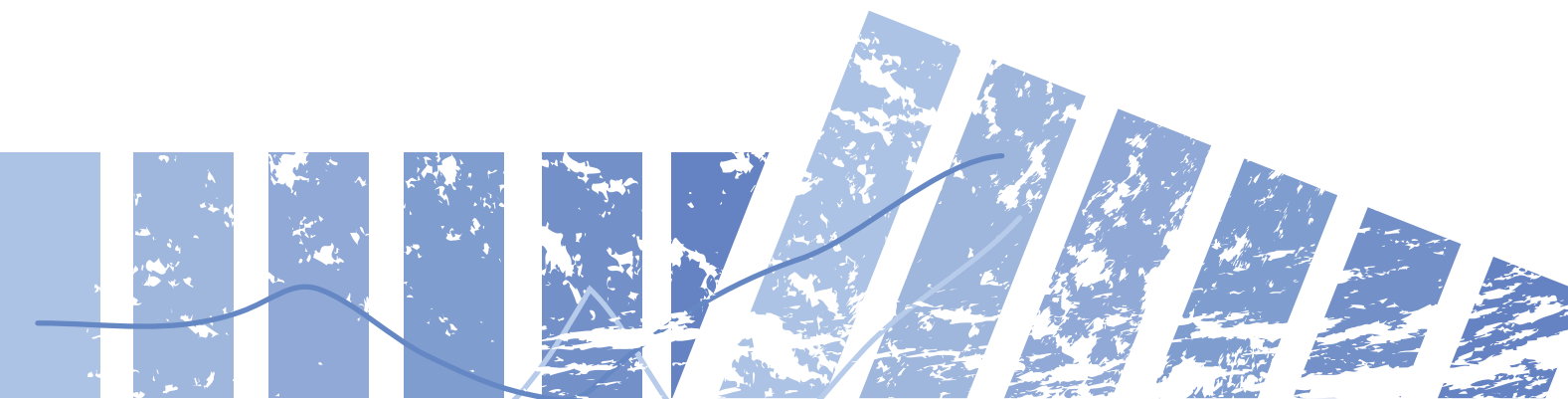
Scientific peer-reviewed journal focusing on the presentation of modern statistical and demographic methods and procedures.

Článok/Article: 7

Typ článku/Type of article: informácia/information

Strany/Pages: 64 – 65

Dátum vydania/Publication date: 15. január 2017/January 15, 2017

VÝZNAM ŠTATISTIKY O PRÍJME, SPOTREBE A MAJETKU RASTIE**THE IMPORTANCE OF STATISTICS ON HOUSEHOLD INCOME,
CONSUMPTION AND WEALTH IS GROWING**

Koncom septembra 2016 hostila Viedeň účastníkov konferencie najvyšších predstaviteľov národných štatistických inštitúcií (ďalej „DGINS“¹). Ústrednou témou stretnutia bolo meranie príjmu, spotreby a majetku (ďalej „ICW“²) a vymedzenie hlavných východísk pre pravidelnú štatistickú produkciu v tejto oblasti.

Konferenciu otvoril generálny riaditeľ Eurostatu *W. Rademacher*. Objasnil význam a potrebu merania materiálneho blahobytu a vzťah medzi ekonomickým rozvojom spoločnosti a úrovňou príjmu, spotreby a majetku osôb. Podľa jeho názoru o formovanie štatistiky príjmu, spotreby a majetku (ICW štatistika) sa zaslúžili tri skutočnosti. Táto oblasť je predovšetkým predmetom záujmu médií, verejnosti, výskumníkov i samotných štatistikov. Máme k dispozícii nové zdroje, ktoré sú schopné pokrývať túto oblasť, a v neposlednom rade sme dosiahli určitú úroveň harmonizácie a šandardizácie, čo nám umožňuje spájať a prepájať existujúce zdroje. *K. Pesendorfer*, predseda hostiteľského Rakúskeho štatistického úradu, zdôraznil požiadavku spolupráce, osobitne pri zabezpečení indikátorov udržateľného rozvoja.

Program konferencie bol rozdelený do štyroch sekcií. V *prvej sekcii* zameranej na aktuálny výskum v oblasti príjmu, spotreby a majetku sa hovorilo o vzťahu medzi zisťovaniami v domácnostiach a agregátmi na makroúrovni. Odznelo, že snahy o metodické i definičné priblíženie by sa mali prejavíť aj v konzistencii agregátov. Treba preto pokračovať v analýzach a vysvetľovaniach rozdielov medzi výsledkami zisťovaní v domácnostiach (a dátach na mikroúrovni) a makroagregátmi (národné účty). V oblasti príjmov je potrebné sústrediť sa na porovnávanie výsledkov ročných sektorových účtov a príjmovej distribúcie. Pozornosť si vyžaduje aj pravidelné porovnávanie ukazovateľa výdavky na osobu v národných účtoch a štatistike rodinných účtov. Podľa *A. Brandoliniho* z Talianskej banky makroúroveň je benchmark a mala by slúžiť na validáciu výsledkov zisťovaní v domácnostiach. Súčasne však poukázal na potrebu syntetických odhadov príjmov na makroúrovni s využitím (kombináciou) údajov zo zisťovaní v domácnostiach, z administratívnych zdrojov a daňových záznamov. Ďalšie príspevky boli zamerané na analýzu nerovností vo vzťahu k distribúcii a na identifikovanie možných zdrojov na sledovanie hornej časti distribúcie.

Druhá sekcia sa zaoberala skúsenosťami oficiálnej štatistiky v oblasti štatistiky príjmu, spotreby a majetku. Zástupca Austrálie sa venoval pravidelnému zverejňovaniu štatistík o príjmovej distribúcii na úrovni zisťovaní v domácnostiach a na úrovni produkcie národných účtov. Príspevok predstaviteľa Slovinského štatistického úradu upozorňoval na potrebu inovovať zber údajov na mikroúrovni tak, aby boli porovnateľné s národnými účtami za domácnosti. Krajiny využívajúce

¹ DGINS – Conference of the Directors General of the National Statistical Institutes.

² ICW – Income, Consumption, Wealth.

registre, Dánsko a Fínsko, predstavili využitie spoločných konceptov a operačných definícií pri produkcii ICW štatistiky kombináciou registrov a zisťovaní v domácnostiach. Konkrétne príklady integrácie zdrojov prezentovali zástupcovia viacerých štátov, napr. Maďarska (EU SILC³ a HBS⁴), Portugalska (HBS, HFCS⁵ a EU SILC) a Poľska (národné zisťovanie o sociálnej inklúzii).

Tretia sekcia bola venovaná možným cestám produkcie štatistiky ICW na základe skúseností medzinárodných organizácií, konkrétne Eurostatu, Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej „OECD“) a Európskej centrálnej banky (ďalej „ECB“). M. Durand z OECD hovorila o použití prognóz v tejto oblasti ako o jednom z možných riešení požiadaviek na včasnosť. Prvé výsledky by mala mať OECD v roku 2016. Zástupca ECB zdôraznil najmä potrebu pochopenia rozdielov medzi mikro- a makroúrovňou údajov a schopnosť vysvetliť ich. Možným zdrojom je zisťovanie HFCS organizované práve ECB. Zástupca Eurostatu G. Gueye zdôraznil hlavné prvky modernizácie v rámci sociálnych štatistík, ktoré sa týkajú aj produkcie štatistiky príjmov, spotreby a majetku.

Vo štvrtej sekcii panelovej diskusie odzneli čiastočne odpovede na tieto otázky: 1) Aký druh produktu (indikátory, satelitný účet, základné štatistiky) v rámci ICW štatistiky môžeme prisľúbiť disseminovať?; 2) Kedy to bude možné?; 3) Ako posilniť spoluprácu medzi rôznymi producentmi?; 4) Splňa očakávaná kvalita nového produktu požadované štatistické kritériá?; 5) Ako kombinovať nové výsledky?; 6) Ako riešiť zistené problémy, napr. silu mentality alebo obmedzenia v rozpočtoch úradov? Odpovede sa premietli do tzv. viedenského memoranda, ktoré schválil Výbor pre Európsky štatistický systém.

PhDr. L'UDMILA IVANČÍKOVÁ, PhD.

Autorka je generálna riaditeľka sekcie sociálnych štatistík a demografie Štatistického úradu SR, ktorý zastupovala na DGINS konferencii vo Viedni.

³ EU SILC – zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach.

⁴ HBS – štatistika rodinných účtov.

⁵ HFCS – zisťovanie o finančnej situácii a spotrebe domácností.